

45.

Næst, den 25de Februar 1890.

Fra Stenhuggermestrene i Kjøbenhavn have Undertegnede modtaget et Andragende til det ærede Udvalg, med Anmodning om at tiltræde samme, hvad vi ogsaa gjorde. Men ved nøiere at overveie dets Forslag, baade med Hensyn til Redaktionen og Toldsatser, ere vi komne til den Overbevisning, at Regjeringens Forslag er bedre, naar der blot kommer højere Told paa den fineste Sten og poleret Arbeide. Vi have i 34 Aar drevet Granitbrud og Stenhuggeri paa Bornholm og derved erhvervet os nogen Indsigt i disse Forhold og til den Konkurrence, som vi have at kæmpe imod. Da Rusland i 1882 begyndte med at lægge Told paa Indførselen af huggen Granit med 45 Dre pr. Kubikfod, hvorved Udførselen dertil gjordes meget vanskelig, bleve Forholdene efterhaanden saa besværlige for de bornholmske Stenhuggerier at de i Forening indgave et Andragende i Februar 1888 til Regjering og Rigsdag om Bestyttelse. Vi tillade os at vedlægge et Exemplar af dette Andragende. Vi ere taknemmelige for, at Regjeringen har imødekomet os og optaget Told paa vor Artikel i det forelagte Forslag, men heller ikke Regjeringens Forslag forekommer os tydeligt nok i sin Betegnelse. Hvad det i en Toldlov særlig gjælder om er, at Varen betegnes saa tydeligt, at Toldbøghnet ingen Tvivl har om at kjende den og dens Tægt. Naar Lovudkastet i Position 145 saaledes siger „grovt tilhugne“ Sten, saa vil det være vanskeligt, at forstaa, hvad er grovt og hvad ikke grovhugget, og kan opfattes forskjelligt paa de forskjellige Steder. Det groveste Stenhuggerarbeide er Brosten, en Betegnelse, som Ingen kan tage feil af. Paa denne mene vi, at Lovforslagets Tægt af 0,1 Dre pr. Pd., er fuldt tilstrækkelig. En Kvadratfavn Brosten veier 2,800 à 3,000 Pd. og altsaa bliver Bestyttelsen ca. 3 Kr. pr. Favn, hvis Pris paa Leveringsstedet er 14 à 20 Kr. efter Kvaliteten. Kjøbenhavnerne foreslaa den dobbelte Told paa denne Vare.

Lovudkastets næste Position 146 lyder „finere tilhugne Sten alle Slags“ 0,5 Dre pr. Pd. Hvor skal Toldvæsenet kunne bedømme, hvad der er finere eller grovere hugget? — Den kjøbenhavnske Adresse slaar Brosten sammen med Bordursten, Kantsten og andet grovere Stenarbeide til Gade- og Gaardbelægning,“ hvad der forekommer os urigtigt, thi Brosten er et langt simplere Produkt end den behugne Sten. Derefter er Kjøbenhavnernes næste Position „Sten forarbeidet“. Er da ikke al behuggen Sten „forarbeidet“? Der maa jo menes al Slags huggen Sten, som ikke bruges til Gade- og Gaardbelægning; altsaa Sten til Trapper, Sotter og andet Bygningsarbeide. Herpaa foreslaas en Told af 4 Dre pr. Pd. En Men 12" bred Trappesten koster, leveret i Kjøbenhavn, 4 à 6 Kr. efter Arbeidets Bestaffenhed og veier omtrent 200 Pd. Saar altsaa efter dette Forslag en Bestyttelse af 8 Kr. pr. Men, en Bestyttelse, hvis Urimelighed ikke behøver at fremhæves.